

Iktatószám: TK/494-1/2021.

Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei
Eszközök és források értékelési szabályzata

Jóváhagyta: Zakar Gergely
Igazgató

Összeállította:

Név, beosztás	Aláírás
Zakáné Kovács Bernadett, Gazdasági igazgatóhelyettes	
Ritterné dr. Nagy Edit, Jogi referens	

Hatályos: 2021 augusztus 25. napjától

Érvényes: visszavonásig

Tartalomjegyzék

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA	3
I.1. Az értékelési szabályzat célja	3
I.2. Az értékelési szabályzat hatálya, elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért, végrehajtásáért felelős személyek	3
I.3. Az értékelési szabályzat tartalma	4
I.4. Az értékelési szabályzathoz kapcsolódó fogalmak	5
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	6
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	7
III.1. Az eszközök értékelése	7
<i>III.1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok.....</i>	<i>7</i>
<i>III.1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai.....</i>	<i>7</i>
<i>III.1.3. Egyes eszközök bekerülési értéke</i>	<i>8</i>
<i>III.1.4. Az eszközök értékelésének szabályai</i>	<i>11</i>
III.1.4.1. Az értékelés, értékvesztés elszámolásának általános és speciális szabályai .	11
III.1.4.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése	12
III.1.4.3. Vásárolt készletek értékelése	12
III.1.4.4. Pénzeszközök értékelése	13
III.1.4.6. Követelések, minősítése, értékvesztése	13
III.1.4.7. Aktív időbeli elhatárolások értékelése	19
III.2. Források értékelése.....	19
<i>III.2.1. Saját tőke értékelése.....</i>	<i>19</i>
III.3. Az eszközök értékcsökkenésének elszámolása	19
<i>III.3.1. Terv szerinti értékcsökkenés.....</i>	<i>19</i>
<i>III.3.2. Terven felüli értékcsökkenés.....</i>	<i>21</i>
<i>III.3.4. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai</i>	<i>21</i>
<i>III.3.4. Az érték helyesbítés elszámolásának szabályai</i>	<i>21</i>
IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	21
1. számú melléklet: Vevők (adósok) minősítő adatlap.....	22
2. számú melléklet: Behajthatatlan követelést minősítő adatlap	22
3. számú melléklet: Kis összegű követelések minősítő adatlap	22
4. számú melléklet: Megismerési nyilatkozat	22

A Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei (továbbiakban: Intézmény vagy BMSZKI) értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvényben (továbbiakban: Számv.tv.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozom meg.

I.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA

I.1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy:

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel az Intézményünk rögzíti az eszközei és a forrásai értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljön – a BMSZKI azon eszközeinek és kötelezettségeinek értékelési gyakorlata, amelyek esetében a Számv. tv. és az Áhsz. felhatalmazása alapján az intézmény számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
- az értékelési módszerek az Intézményen belül minden érintett munkavállaló számára legyenek egyértelműek,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára az Intézmény könyvvézetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

I.2. Az értékelési szabályzat hatálya, elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért, végrehajtásáért felelős személyek

I.2.1. A szabályzat hatálya kiterjed a BMSZKI költségvetési szerve.

I.2.2. A Szabályzat időbeli hatálya:

Az eszközök és források értékelési elveit tartalmazó szabályzat az Intézmény alapításakor került lefektetésre.

A szabályzatot módosítani kell a Számv. tv. és az Áhsz. módosítása esetén.

A Számv.tv. 14. § (11) bekezdése alapján a változásokat annak **hatálybalépését követő 90 napon belül kell átvezetni a Számviteli politikának a keretén belül jelen szabályzaton.**

A Számviteli politikát nem érintő jogszabályi előírás változása esetén, illetve, ha a BMSZKI működésének változása ezt indokoltá teszi az Ávr. 13. § (4a) bekezdése és a BMSZKI SZMSZ VII. RÉSZ, 7.2. pontja alapján a jogszabályváltozást a jogszabály hatálybalépését követő 30 napon belül kell a szabályzatokon átvezetni.

A BMSZKI SZMSZ szerinti módosításait az ok felmerülésétől számított 30 napon belül kell átvezetni a szabályzatba.

Új szabályzat írása akkor célszerű, ha a korábbi értékelési szabályzathoz képest olyan lényegi változás következik be, amely a változtatást / új szabályzat kiadását szükségessé teszi.

I.2.2. Az értékelési szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért, aktualizálásáért, végrehajtásáért az intézmény gazdasági igazgatóhelyettese a felelős.

Az értékelési szabályzatot az intézmény igazgatójának kell minden esetben jóváhagynia.

I.3. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat a Számv. tv, Áhsz., valamint az Intézményünk számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Általános értékelési szabályok,
- Az eszközök értékelése
 - Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
 - Immateriális javak értékelése
 - Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben
 - Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
 - Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése
 - A készletek értékelése
 - Pénzeszközök értékelése
 - = Forintban lévő pénzeszközök értékelése
 - = Devizás, valutás pénzeszközök értékelése
 - Követelések értékelése
 - = Költségvetési évben esedékes követelések értékelése
 - = Költségvetési évet követően esedékes követelések értékelése
 - = Követelés jellegű sajátos elszámolások értékelése
 - Aktív időbeli elhatárolások értékelése
- Források értékelése
 - Saját tőke értékelése
 - Kötelezettségek értékelése
 - = Költségvetési évben esedékes kötelezettségek
 - = Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek
 - Passzív időbeli elhatárolások értékelése
- A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai¹

¹ 2015. január 1-jétől kötelező a tulajdonosnak, tulajdonosi joggyakorló szervezetnek a vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelésének szabályozása az értékelési szabályzatban. Beiktatta a 284/2014. (XI. 20.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdés 33.pontja.

I.4. Az értékelési szabályzathoz kapcsolódó fogalmak

A fogalmak a Számv. tv, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.), a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.), és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) által használt fogalmak szerint kell érteni.

- **Értékelés:** az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételéhez alkalmazott értékének és az éves költségvetési beszámoló mérlegébe kerülő értékének meghatározását jelenti.
- **Minősítés:** döntés az adott eszköz, befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról.
- **Vételár:** a termékek, szolgáltatások beszerzése, értékesítése után fizetett, kapott, felárral növelt, engedményekkel csökkentett, áfát nem tartalmazó ellenérték.
- **Felújítás:** az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás és korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes része az eredetitől eltér, megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli.
- A **tárgyi eszközt** akkor kell **felújítani**, amikor folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei előregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti.
- Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a kiadások nagyságától.
- **Karbantartás:** a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.
- **Kis összegű követelés:** a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott értékhatár alatti követelés. (a mindenkor hatályos központi költségvetéséről szóló törvény (jelenleg: **2021. évi XC. törvény**) 72. § alapján, az Áht. 97. § (3) bekezdésének alkalmazása során a kis összegű követelés értékhatára 100 000 forint.)
- **Követelés:** az Áhsz 1.§ (1) bekezdés alapján az a jogszabályból, jogerős bírói végzésből, ítéletből vagy hatósági határozatból, szerződésből - ide értve a vásárolt és a térítés nélkül átvett követelést is - jogszerűen eredő fizetési igény, amelyet a kötelezett elismert és - ellenszolgáltatást is tartalmazó szerződés esetén - a másik fél már teljesített, ilyennek minősül a bevallás alapján megállapított közhatalmi bevételre irányuló, valamint az olyan követelés is, amelyet a kötelezett vitat, de jogszabály alapján azt a fellebbezésre vagy perindításra tekintet nélkül teljesítenie kell.

- **Behajthatatlan követelés:** a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) 3. § (4) bekezdés 10. pontja szerinti követelések az *Áhsz 1. § (1) bek 1. pont a) alpont* szerinti eltéréssel, miszerint nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik,
- **Jelentős összegű hiba:** ha a hiba megállapításának évében, az ellenőrzések során ugyanazon költségvetési évet érintően megállapított hibák, hibahatások együttes (előjeltől független) összege eléri, vagy meghaladja a költségvetési év mérlegfőösszegének 2%-át, vagy - ha a mérlegfőösszeg 2%-a meghaladja a százmillió forintot - a százmillió forintot.

II.

AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

- II.1. Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatásának elvét, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.
- II.2. Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.
- II.3. Az előző év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.
- II.4. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell.
- II.5. Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.
- II.6. Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.
- II.7. Intézményünk értékhelyesbítést nem alkalmaz.

III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

III.1. Az eszközök értékelése

III.1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

Intézményünknel az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni következő jogszabályi előírásokat:

- az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál,
- az Áhsz. 17., 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításánál,
- az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél,
- bekerülési érték megállapításához: Számv. tv. 47. § (9) bekezdésében, Számv. tv. 48. § (7) bekezdésében, Számv. tv. 49. § (5) bekezdésében, Számv. tv. 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Számv. tv. 51. § és a Számv. tv. 62. § (2) bekezdésében foglaltakat,
- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének és értékhelyesbítésének megállapításához: Számv. tv. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Számv. tv. 53. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, a Számv. tv. 54–56. §-okban, a Számv. tv. 57. § (2) bekezdésében, a Számv. tv. 58. §(1), (2), (3), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében, a Számv. tv. 57. § (3) bekezdésében foglaltakat,
- a mérlegtételek értékelésénél: a Számv. tv. 46. §-ában, a Számv. tv. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.

III.1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára a Számv. tv. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

Az Áhsz 16. §-ban foglaltaktól eltérően a vagyonkezelésbe vett eszközök - ideértve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - és a tulajdonosi joggyakorló szervezetnél a más tulajdonosi joggyakorló szervezettől átvett eszköz bekerülési értéke az átadónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál, korábbi tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek, új tulajdonosi joggyakorló szervezetnek nyilvántartásba kell vennie.

Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően társulás alapítása, a társulási szerződés módosításával vagyonának növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.

Az Áhsz.16. §-ban foglaltaktól eltérően a Számv. tv. 49. § (5) bekezdése és 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdése szerint átvett eszközök bekerülési értékét az ott leírtak szerint kell meghatározni.

III.1.3. Egyes eszközök bekerülési értéke

a) Immateriális javak bekerülési értéke

A **vásárolt immateriális javak** bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott **vételára**.

A **saját előállítású immateriális javak** bekerülési értéke a Számv. tv. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

b) Tárgyi eszközök bekerülési értéke

A **vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök** esetén a beruházás bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

Az **idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök** esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott együttes vételára.

A **használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök** bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett beruházás bekerülési értéke a bővített, megváltozott rendeltetésű, átalakított, megnövelt élettartamú, teljesítőképességű eszköz üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára.

A **már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön** idegen vállalkozó által végzett felújítási munkák esetén a felújítás bekerülési értéke az elhasználandó tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítása érdekében a felújítás befejezéséig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási,

alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

c) Követelés fejében átvett eszközök bekerülési értéke²

Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

d) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési értéke³

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

e) Térítés nélkül átvett eszközök bekerülési értéke⁴

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

g) Vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési értéke⁵

A vagyonkezelésbe vett eszközök – ideértve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

h) Részesedések, értékpapírok bekerülési értéke⁶

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor a Számv. tv. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel.

² Áhsz. 15. § (4) bekezdés, Számv. tv. 50. § (1) bekezdés

³ Áhsz. 15. § (4) bekezdés, Számv. tv. 50. § (2) bekezdés

⁴ Áhsz. 15. § (4) bekezdés, Számv. tv. 50. § (4) bekezdés

⁵ Áhsz. 15. § (2) bekezdés

⁶ Áhsz. 16. § (5) bekezdés

i) A készletek bekerülési értéke⁴

A vásárolt anyagok bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése, K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése és - a reprezentációs készletek, üzleti ajándékok beszerzésével kapcsolatosan - a K123. Egyéb külső személyi juttatások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

j) A pénzeszközök bekerülési értéke

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba a vételi árfolyamot meghatározni.

k) A követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke⁷

A forintban kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások és egyéb sajátos eszközoldali elszámolások bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg, a valutapénztárból, devizaszámláról kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamon átszámított forintértéke. A követelés jellegű sajátos elszámolások kivételével a követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

l) A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke⁸

A forintban kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A valutában, devizában kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintban kapott devizát, amelynél a ténylegesen kapott forintérték alapján kell a nyilvántartásba a vételi árfolyamot meghatározni. A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével a kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

⁷ Áhsz.16. § (9) bekezdés

⁸ Áhsz.16. § (10) bekezdés

III.1.4. Az eszközök értékelésének szabályai

III.1.4.1. Az értékelés, értékvesztés elszámolásának általános és speciális szabályai

a) Az értékelés általános szabályai

Intézményünknel a mérleg tételek értékelésének általános szabályaira a Számv. tv. 46. §-át kell alkalmazni.

Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett kisértékű tárgyi eszközöket, készleteket csoportosan kell nyilván tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha a Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást a Számv. tv. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

b) Az értékvesztés általános és speciális szabályai

Az Intézményünknel az Áhsz. 18. §-a szerint a Számv. tv.-ben meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni.

Ezek az eszközök a következők:

- gazdasági társaságban lévő részesedések,
- készletek,
- követelések.

Ha a vásárolt készlet (anyag) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.⁹

A **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségessé vált, ha feleslegessé vált.¹⁰

⁹ Számv. tv. 56. § (1) bekezdés

¹⁰ Számv. tv. 56. § (2) bekezdés

A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

A **vevő, az adós minősítése** alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.¹¹

A **követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről**, a követelések **felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről**, és a **Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el.**

III.1.4.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése¹²

A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

Az immateriális javak, tárgyi eszközök bekerülési értékének megállapításáért (meghatározásáért) és **dokumentálásáért a Számviteli osztályvezető felelős.**

III.1.4.3. Vásárolt készletek értékelése¹³

A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítésének **határideje: február hó 15. nap.**

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat elkészítéséért **a Számviteli osztályvezető felelős.**

Az értékvesztésre, valamint annak visszaírására vonatkozó javaslat **jóváhagyására a Gazdasági igazgatóhelyettes jogosult.**

¹¹ Számv. tv. 55. § (1) bekezdés

¹² Áhsz. 21. § (1) bekezdés

¹³ Áhsz. 21. § (5) bekezdés

III.1.4.4. Pénzeszközök értékelése

a) Forint pénzeszközök értéke

A mérlegben a forint pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

b) Külföldi pénzürtékre szóló részesedések értékelése¹⁴

A külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a követelések és kötelezettségek - a követelés jellegű sajátos elszámolások és a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével egyezően a költségvetési számvitelben meghatározott értékkel -, az egyéb sajátos elszámolások, valamint az időbeli elhatárolások mérlegben szereplő értékét a mérleg fordulónapjára vonatkozó Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalosdevizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni. Az értékelés során a könyv szerinti érték és az értékeléskori forintérték közötti különbözetet a Számv. tv. 60. § (3) bekezdése szerint összevontan kell elszámolni azzal az eltéréssel, hogy a lekötött bankbetétek, az egyéb pénzeszközök, valamint az egyéb eszközök, a kötelezettségek, és a passzív időbeli elhatárolások esetén külön-külön ki kell számolni az összevont árfolyamkülönbözetet, és az egyes különbözetelek előjelétől függően kell azt elszámolni.

A devizás tételek összevont értékelése során megállapított árfolyamváltozás elszámolására vonatkozó javaslat elkészítésének **határideje: február hó 15. nap.**

A devizás tételek összevont értékelése során megállapított árfolyamváltozás elszámolására vonatkozó javaslat elkészítéséért **a Pénzügyi osztályvezető felelős.**

A devizás tételek összevont értékelése során megállapított árfolyamváltozás elszámolására vonatkozó javaslat **jóváhagyására a Gazdasági igazgatóhelyettes jogosult.**

III.1.4.6. Követelések, minősítése, értékvesztése

III.1.4.6.1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)

- A belföldi követeléseket, a számlázott, elismert összegben kell a mérlegben kimutatni, figyelembe véve a követelések értékelésére vonatkozó általános rendelkezéseket.
- A külföldi követeléseket a mérlegben a külföldi megrendelő által elismert, devizában számlázott összeg forintra átszámított értékét kell az MNB által jegyzett árfolyamon kimutatni.

¹⁴Áhsz. 21. § (10) bekezdés. Megállapította a 402/2015. (XII. 15.) Korm. rendelet 7. §-a. Hatályos: 2016. január 1-jétől.

A vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A BMSZKI vevői körét egyedileg értékeli az alábbi esetekben:

- Gazdálkodó szervezetekkel kötött szerződések alapján számlázott követelések
- Munkavállalói tartozások (gépjármű, telefon magánhasználat, munkavállalói szállásdíj stb.)

A *vevők egyedi értékelése* alapján elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése	A minősítés kritériuma	Elszámolható értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	Nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig hatvan napon túl nem tett eleget.	Nincs
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének a beszámoló- készítés időpontjáig százhusz napon túl nem tett eleget.	Nincs
Kétes adós	Aki a fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig száznyolevan napon túl nem tett eleget.	Nincs
Rossz adós	Aki, ha a fizetési kötelezettségének a beszámoló-készítés időpontjáig háromszázhatvan napon túl nem tett eleget.	A követelés 20 %-a

a) Problémamentes, teljes értékű vevő és egyéb követelések:

- amely a tárgy évet követő év január 15-ig pénzügyileg rendezésre került, azaz a pénzügyi rendezés feldolgozása megtörtént,
- amellyel kapcsolatban az egyenlegegyeztetés eredménnyel zárult, azaz a vevő/adós az egyenlegközlőt elfogadó nyilatkozattal visszaküldte, vagy az egyenlegközlő alapján a vevővel való egyező könyvelés megvalósult, illetve egyéb követelés esetén az esetleges eltérés tisztázásra került,
- amellyel kapcsolatban a vevő/adós az egyenlegközlőn nem jelzett olyan helyzetet, amely a követelés megtérülését kedvezőtlenül befolyásolná,
- egyenleg visszaigazolás hiányában az a követelés, amelynek fizetési határideje a tárgy év december 31-ig nem járt le,
- azon követelések, amelyeknél a fizetési határidő ugyan lejárt, de a késedelem 90 napon belüli, és nincs olyan információ, amely a vevő fizetőképességét kétségessé tenné,
- azon követelés, amely végelszámolás alatt lévő vevővel szemben áll fenn és a követelés a végelszámolóknak bejelentésre került, azt a végelszámoló visszaigazolta.

b) Az egyedi értékelés alá tartozó követelések értékvesztése

Értékvesztést kell elszámolni a következő esetekben:

- A folyamatban lévő felszámolások esetében azon vevőkre, amelyekkel szembeni követelés a felszámolóknak bejelentésre került és a felszámoló azt visszaigazolta.
- A csődegyezséggel érintett vevőkre.
- Azon vevőkre/adósokra, amelyek nem minősülnek teljes értékűnek.

Az értékvesztés mértéke és megállapítása:

- Felszámolás alatt lévő adósok esetén az értékvesztését a felszámólótól beszerzett nyilatkozat, vagy/és a felszámolás alatt készített mérleg, egyéb vagyonkimutatás, adóbsesorolás alapján kell megállapítani. Az értékvesztés mértéke a meg nem térülő követelés bejelentett követeléshez viszonyított aránya, értéke a meg nem térülő követelés összege. Abban az esetben, ha a felszámoló arról nyilatkozik, hogy a követelésre vagyontfedezet nem áll rendelkezésre az értékvesztést a követelés nyilvántartási értékének 99 %-ában kell meghatározni. Mindaddig, amíg a felszámolás le nem zárul és a követelés nem lesz behajthatatlan ezen az értéken kell a mérlegben szerepeltetni.
- Csődeljárás alatt lévő vevők esetén az értékvesztés mértéke a csődegyezés során elengedett összeg, bejelentett követeléshez viszonyított aránya. Értékét azon összegben kell meghatározni, amely a csődegyezés során elengedésre került. Amennyiben a csőd megegyezésben változás következett be és további elengedésre került sor, az értékvesztést ennek megfelelően kell megállapítani. Ha az eljárás felszámolási eljárásba fordult, az értékvesztést a felszámolás alatt lévő adósokra vonatkozó szabályok szerint kell számítani.
- A külföldi vevők esetében az értékvesztés mértéke 1-99 % között szóródhat, az összeget a behajtó cég információinak alapján azok tartóssága, bizonyossága mérlegelésével kell megállapítani. A külföldi pénzügyi értékre szóló követelések értékvesztését devizában kell

meghatározni, az elszámolásakor a minősítés végeredményeként adódó csökkentő érték devizában kimutatott összegét az év végi átértékelés előtti könyv szerinti árfolyam alapján kell forintra átszámítani, s ez lesz az értékvesztésként elszámolandó összeg. Az év végi átértékelés már az értékvesztéssel csökkentett deviza összegre vonatkozik.

Ezen vevői körben a minősítéshez figyelembe veendő szempontok és dokumentumok:

- a követelés keletkezésének ideje, fizetési határidő lejárta, melyhez a vevőket az alábbi kategóriákba kell besorolni:
 - = 91-180 napos késedelem
 - = 181-360 napos késedelem
 - = 360 napon túli késedelem
- a fizetési felszólításokra tett adós reagálások,
- részletfizetési megállapodás alapján történt teljesítés megítélése,
- az egyenlegközlésre tett adós reagálások,
- a behajtás jogi eszközeire tett adós reagálások, (pl.: fizetési meghagyásra tett ellenvélemény, felszámolás kilátásba helyezésére tett adós ígervény)
- a vonatkozó szerződés alapján a garancia érvényesítésének lehetősége, esélye,
- a vevő szerepel-e a NAV nyilvános adós listáján, illetve a tartozással nem rendelkezők listáján,
- a vevő közzétett előző évi éves beszámolójának értékelése alapján a jövedelmi, pénzügyi helyzetére vonatkozó információk,
- a cégnyilvántartásból nyert információk (tulajdonosok, székhely és ezek változása, NAV végrehajtási eljárása, adószám felfüggesztés stb.)
- sajtóértesülések.

Az értékvesztést fenti tényezők és dokumentumok együttes minősítése és értékelése alapján szükséges megállapítani, figyelemmel a tartósságra és a jelentős összeg értékhatárára. Az egyedi értékeléshez a szabályzat **1. számú melléklet** minősítő adatait kell elkészíteni. abban az esetben, amennyiben a vevői követelés kapcsán értékvesztést számol el Intézményünk.

A hatályos jogszabályok alapján értékvesztést elszámolni csak év végén kell a követelések minősítését követően. Az értékvesztés visszairását azonban év közben is el kell végezni, amennyiben az értékvesztésként elszámolt összeg év közben befolyt.

c) Behajthatatlan követelések

A behajthatatlanság tényét a következők szerint kell megállapítani:

a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény¹⁵ (a továbbiakban: Számv. tv.) 3. § (4) bekezdés 10. pont a)-g) alpontja szerinti követelés azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik,

- amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett

¹⁵ Módosította: 380/2017. (XII. 11.) Korm. rendelet 6. § 1. Hatályos 2018. január 1-jétől

- eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),
- amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,
 - amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
 - amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
 - amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással, a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltnak” nem járt eredménnyel,
 - amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
 - amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) az elévülésről a következők szerint rendelkezik:

Ptk. 6:22. § Elévülés

- Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a követelések **öt év alatt évülnek el**.
- Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik.
- Az elévülési idő megváltoztatására irányuló megállapodást írásba kell foglalni.
- Az elévülést kizáró megállapodás semmis.

Ptk. 6:25. § Az elévülés megszakítása

- **Az elévülést megszakítja**
 - = a tartozásnak a kötelezett részéről történő **elismerése**;
 - = a kötelelem **megegyezéssel történő módosítása** és az egyezség;
 - = a követelés kötelezettel szembeni **bírósági eljárásban történő érvényesítése**, ha a bíróság az eljárást befejező jogerős érdemi határozatot hozott; vagy
 - = a követelés **csődeljárásban történő bejelentése**.
- Az **elévülés megszakításától** vagy az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezésétől **az elévülés újból kezdődik**.
- Ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést a kötelelem megegyezéssel való módosítása és a végrehajtási cselekmények szakítják meg.

Az elévülés megszakítására vezető jogi tények közül az új Ptk. elhagyta a „követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítást”. **Ez azt jelenti, hogy a felszólítás nem szakítja meg az elévülési időt.**

Intézményünk a Ptk. alapján elévült követeléseket behajthatatlan követelésnek minősíti.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. Ehhez a szabályzat **2. számú mellékletét** képező adatlapot kell használni.

A követelés minősítésének, értékvesztésre, annak visszairására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat elkészítésének **határideje: február hó 15. nap.**

A követelés minősítésének, értékvesztésre, annak visszairására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat elkészítéséért **a Gazdasági igazgatóhelyettes felelős.**

A követelés minősítésének, értékvesztésre, annak visszairására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat **jóváhagyására az Igazgató jogosult.**

III.1.4.6.2. A kis összegű követelések csoportos, egyszerűsített értékelése

Kis összegű követelésnek kell tekinteni a számviteli politikában meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevő követelést. A kisösszegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.

A kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összegét ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az értékvesztést évente, a tárgyév utolsó napján fennálló, pénzügyileg nem rendezett kis összegű követelések után kell megállapítani, és annak az előző évi állományához mért különbözetét - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztés növeléseként vagy visszairásaként kell elszámolni.

A csoportos értékelési eljárás során a minősítést megállapítani és dokumentálni a következők szerint kell:

- a besorolásnál figyelembe kell venni a költségvetési év utolsó napján a késedelem napjainak számát a következő bontásban
 - = legfeljebb 90 napos,
 - = 90-180 napos
 - = 181-360 napos
 - = 360 napon túli
- az értékvesztés elszámolása alapjául értékelési (minősítési) adatlapot kell készíteni a 360 napon túli vevő követelésekre, melyet az értékelést (*javaslatot tevő*) végzőnek, az intézmény vezetőjének és a gazdasági vezetőnek alá kell írnia,
- az értékelési lapot a 360 napon túli követelésekre csoportonként, a szabályzat **3. számú melléklete** alapján tartozás keletkezésének bontásában kell elkészíteni. A csoportbontás jelen szabályzat hatálybalépésekor kialakított csoportokat tartalmazza, ezen csoportok igény szerint bővíthetők, módosíthatók, törölhetők.

- minden állománycsoportra egységesen 20 %-os értékvesztést kell elszámolni a CT-EcoStat pénzügy moduljának segítségével a Zárások - Éves zárás – Vevői követelések értékvesztése mentipont segítségével.

III.1.4.6.3. Adós, vevő követelések behajtása

Amennyiben az adós, vevő fizetési határidőre fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a fizetési határidőt követő 15. nap után fizetési felszólítást kell küldeni részére. Ha az első fizetési felszólítás ellenére sem tesz eleget, akkor az első felszólítást követő 30. nap után ismételtén fel kell szólítani. Abban az esetben, ha kétszeri felszólítás után sem tesz eleget fizetési kötelezettségének, intézkedni kell a követelés behajtásáról¹⁶.

III.1.4.6.4. A követelések elismertetésének rendje

A követeléseket a mérleg-fordulónappal azonos időponttal, de a beszámoló-készítés keretében a vevőkkel, adósokkal el kell ismertetni.

Nem kell a követeléseket elismertetni, ha annak összege a **100.000 Ft-ot nem éri el**.¹⁷

III.1.4.7. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

A mérlegben az aktív időbeli elhatárolásokat és a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

III.2. Források értékelése

III.2.1. Saját tőke értékelése

A mérlegben a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

III.3. Az eszközök értékcsökkenésének elszámolása

III.3.1. Terv szerinti értékcsökkenés

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az Áhsz. 17. § (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel a Számv. tv. 52. § (1), (2) és (5)-(7) bekezdését kell alkalmazni.

200.000 Ft alatti kisértékű immateriális javak bekerülési értékét a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értékét az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés *d)* pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben kell elszámolni.

¹⁶ Ettől eltérő módon is lehet szabályozni!

¹⁷ Arra vonatkozóan, hogy a követelések elismertetését milyen összeghatár alatt nem kell elvégezni, az intézmény a költség-haszon alapelv érvényesítése alapján dönt.

Intézményünk a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásához az alábbi lineáris leírási kulcsokat használja.

Vagyoni értékű jogok	16 %
Szellemi termékek	33 %
Épületek	2 %
Építmények	3 %
Számítás- és ügyviteli- technikai eszközök	33 %
Gépek, berendezések, felszerelések	14,5 %
Járművek	20 %

A *tárgyi eszközök* terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni¹⁸. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik.

Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől függetlenül, a gépeknél megadott leírási kulcsokkal is el lehet számolni.

Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.

Maradványértéket lehet megállapítani a következő esetekben:

- ingatlannál (értékhatártól függetlenül),
- 25 millió Ft bekerülési értéket meghaladó gépeknél.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat az *intézmény* rendeltetésüknek megfelelően használja.

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés az alábbi esetekben:

- földterület, telek bekerülési értéke után,
- az üzembe nem helyezett beruházásoknál,
- a már teljesen leírt, továbbá a tervezett maradványértéket elérő immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél.

¹⁸ Megállapította a 175/2015. (VII.7.) Korm. rendelet 37. §-a. Hatályos 2015. július 8-tól.

A terv szerinti értékcsökkenés negyedévenkénti elszámolásáért *Számviteli osztályvezető felelős.*

III.3.2. Terven felüli értékcsökkenés

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

Nem számolható el terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elérő immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

III.3.4. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszairására a Számv. tv. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

III.3.4. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai ¹⁹

Az Intézményünknel az értékhelyesbítést nem alkalmazzuk.

IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

IV.1. Az értékelési szabályzat 2021. augusztus 25. napján lép hatályba.

IV.2. Jelen Eszközök és források értékelési szabályzata hatályba lépésével egyidejűleg a 2018. december 20-tól hatályos, TK/579-1/2018 iktatószámú Eszközök és források értékelési szabályzata hatályát veszti.

¹⁹ Az értékhelyesbítésről annak függvényében kell rendelkezni, hogy a költségvetési szerv él-e, vagy sem az értékhelyesbítés lehetőségével.

IV.3. Az igazgatási referensnek kell gondoskodni arról, hogy a szabályzatban foglalt előírásokat – a szervezeti egységek vezetői úján – az érintett munkatársak megismerjék és annak tényét a szabályzat **4. számú mellékletében** aláírásukkal igazolják

IV.4. Az érintett dolgozók munkaköri leírásában szerepeltetni kell az értékelési szabályzatban nevesített felelősségi, hatás és jogköröket, melyek elkészítéséért az igazgató a felelős.

IV.5. A szabályzatot az igazgatási referens a www.bmszki.hu honlapon, továbbá a BMSZKI informatikai rendszerének belső hálózatán, mindenki által elérhető helyen, az arra rendszeresített könyvtárban külön mappába helyezi el, .pdf formátumban. Az elhelyezés tényéről, a Szabályzat elérésének pontos útvonaláról az igazgatási referens a vezetők számára rendszeresített elektronikus levelezőlistán ad tájékoztatást.

IV.6. A Szabályzat eredeti, hiteles (nyomtatott formátumú, iktatott, az arra jogosult által kiadmányozott és körbélyegzővel ellátott) irattári példánya az igazgatósági titkárnál található meg.

Budapest, 2021. augusztus 25.

Zakar Gergely
igazgató

Melléletek

1. számú melléklet: Vevők (adósok) minősítő adatlap
2. számú melléklet: Behajthatatlan követelést minősítő adatlap
3. számú melléklet: Kis összegű követelések minősítő adatlap
4. számú melléklet: Megismerési nyilatkozat

1. számú melléklet

Vevők (adósok) minősítő adatlap

Vevő, adós megnevezése:

Címe:

Tartozás részletezése:

Számla szerinti összeg (Ft)

Késedelmi kamat (Ft)

Egyéb (Ft)

Tartozás összesen (Ft)

A Tartozás behajtására tett intézkedés:

Intézkedés megnevezése

Ideje, dokumentuma

Fizetési felszólítás (pénzügyi)

Fizetési felszólítás (pénzügyi)

Fizetési meghagyás

Végrehatási kérelem

Peres eljárás

Felszámoló felé tett bejelentés

Végelszámoló felé tett bejelentés

Egyéb

Értékvesztés elszámolásának mértéke:

Értékvesztés elszámolásának oka, indoklása:

.....

Kelt:.....,évhó nap

A követelés minősítését:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

.....
jóváhagyó beosztása

2. számú melléklet

Behajthatatlan követelést minősítő adatlap

Vevő, adós megnevezése:

Címe:

Tartozás részletezése:

Számla szerinti összeg (Ft)

Késedelmi kamat (Ft)

Egyéb (Ft)

Tartozás összesen (Ft)

A Tartozás behajtására tett intézkedés:

Intézkedés megnevezése

Ideje, dokumentuma

Fizetési felszólítás (pénzügyi)

Fizetési felszólítás (pénzügyi)

Fizetési meghagyás

Végrehatási kérelem

Peres eljárás

Felszámoló felé tett bejelentés

Végelszámoló felé tett bejelentés

Egyéb

A behajthatatlanság oka:

Leírás alapja, indoklása:

.....

Kelt:.....,évhó nap

A behajthatatlanság minősítését:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

.....
jóváhagyó beosztása

3. számú melléklet

Kis összegű követelések
minősítő adatlap

A kisösszegű követelésekről év végén készített kigyűjtés alapján az egyes csoportok elemei a következők:

Könyvvitelben elkülönített csoport elemei	Bruttó hátralék (Ft)	Elszámolható értékvesztés	
		%-a ²⁰	Összege (Ft)
Átmeneti szállás térítési díj			
Szálláshely szolgáltatás (ingatlan bérbeadás)			
Kiléptető lakások			
Parkolás			

Az előző évi értékvesztés tapasztalati mutatója szerint
Értékvesztés elszámolásának oka, indoklása:

.....

Kelt:.....,évhó nap

A követelés minősítését:

Javasolom:

Jóváhagyom:

.....
javaslatot készítő beosztása

.....
jóváhagyó beosztása

²⁰ Az előző évi értékvesztés tapasztalati mutatója szerint.

